

Emnenr. 1.

Fylke:

Tilleggsspørsmål nr.

Herad:

Emne:

Bygdelag:

Oppskr. av:

Gard:

(adresse):

G.nr. 99

Br.nr. 1.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Både Red og ploy er brukte emne i bygden.
2. Det var to Størrelser av arder. Den Største ble brukte til og arde opp forer med, når en satte poteter i jorda osv varen.

Altså etter man har pløiet opp åkeren med almindelig ploy. Etter på brukte man en koro, "Jemmar koro" som den kalles, til og Jevne over jorda over potetene i Jova. Nu bruker man "Skidd" til å Jevne med. Den minste arden brukte man til å arde opp forer i korn åkeren med, når man skulle vane åkeren med reko. "Skjeltreko"

Begge de ardene var like på Skapnad. Det er igjen 2 slike arder hjemme emne. Ordet arde utales al med tykk l. Jeg med sender ett foto av de ardene som er igjen hjemme hos mig.

På det fotoet er det 2 arder og en gammel koro "Lalekoro" som den kalles her i Gudbrandsdalen. Det skulle også vært med en gammel hjemme - smitt høre hånd ploy, på det bildet, men vært var dårlig så jeg så ikke.

De godt i operativt, og følger ble: at bare
 fremste del av den ploget vises på
 bildet. Den horven, er arbeidet av
 bjørk, med hjemme smidde Stål-
 tinner. Den tiden hadde de ikke
 andre horver for fjørhorven kom
 i bruk.

10. Ja, dyblegangene kunne reguleres
 med ploget. Skal sette telier
 på og med side bak i ploget ved
 enden av åsen, etter som en vilde
 ha den til og gå dypt eller grunt.
12. Arbeidet ble som regel laget på
 gårdene, av bygde smeder. På den
 tiden de arbeidet ble arbeidet, so
 smidde de litt mest av alle manns.
13. Ja nå ble det bare moderne
 fabrikke smidde ploget.

De gikk over fra de eldre til de
 moderne typer her i bygden, om-
 kring 1880-90 år.

Uelt fjalen på høire og venstre ploget
 var bestandig vridt slik at den
 skulle velt jorden bedre til siden.

1529

15. Ja de brügte både og ha med en spade, og de brügte ogsø og ha med ett grev, når de plöide. Grevet brügte de både til og ta ut Sten og Jorda med, ò de brügte ogsø ò Skrape av Jorda som satte sig fast på veltjåle når det var råt eller regner under plöiinga.
16. Når en kjörte til bakk so veltet man pløjet til den siden vor veltjåle er.
17. Ja, det var slätt en Klamp av tre på åsen, for og bestygte pløjåsen mot plitasje, når man kjörte til bakk pløjet.
18. Ja, det var som regel de hadde både höire, og venstre pløj på gårdene den tiden. Det var for det at de skulle komme inn til alle steder, and det foreksempel var en mür, ved enden av stykket, eller det hullet på ymse kant. Når de hadde en pløj som veltet på ver sin kant, so slapp de og kjöre i mot bakkene.
19. De brügte og plöie ca 20-25 cm dypt.

Arden og plog.

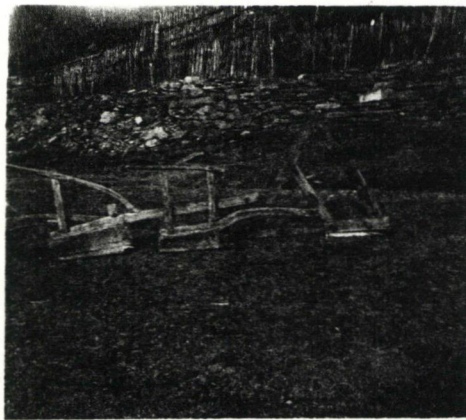
32.

De brüktte same og stest-er
 slede med tre stenger under,
 eller en kringel slede til i frakte
 vårrom redsk op med.

Kringel sleder har Jøz tequet
 og sent der for.

1529

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Arden og horv fra gården Treiviken
 i Vågå. 17/4-48.